

LAP 2007-2013

Elita Benga

Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja

Armands Vēveris

Pētnieks

Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts

(LVAEI)

Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam Uzraudzības komiteja

10.12.2009.

LAP mērķi

Stratēģiskais virsmērķis - pārticis cilvēks
ilgtspējīgi apdzīvotos Latvijas laukos.

stratēģiskais mērķis - izglītība un zināšanas
tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai
izcilībai, kā arī prioritātes tā sasniegšanai:

- izglītots un radošs cilvēks;
- uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība;
- zinātnes un pētniecības attīstība.

Izvirzītie mērķi 1.asī

Paaugstināt lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumu konkurētspēju, atbalstot to pārstrukturizēšanu, kooperāciju, attīstību un inovāciju, kā arī paaugstināt iedzīvotāju profesionālo kvalifikāciju un zināšanas, nodrošinot nepieciešamo konsultāciju pakalpojumu pieejamību.

Nozīmīgākais pasākums:

lauku saimniecību modernizācija (121)

Izvirzītie mērķi 2.asī

Lauksaimniecības zemes ilgtspējīga izmantošana, atbalstot vidi saudzējošu ražošanas metožu pielietošanu, aizsargājot, bagātinot un ilgtspējīgi izmantojot dabas resursus un ainavas lauku apvidos.

Nozīmīgākais pasākums:

Agrovides maksājumi (141)

Izvirzītie mērķi 3.asī

Veicināt dzīves kvalitātes uzlabošanu lauku apvidos, atbalstot vietējā līmeņa ceļu un vietējām iniciatīvas grupām nepieciešamās infrastruktūras attīstību, dažādot ekonomiskās aktivitātes, kā arī saglabāt un attīstīt lauku teritorijas kultūras mantojumu.

Nozīmīgākais pasākums:

atbalsts mikrouzņēmumu izveidošanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu) (312(311))

Izvirzītie mērķi 4.asī

Nodrošināt veiksmīgu lauku attīstības programmas ieviešanu, izmantojot LEADER pieeju, veicinot vietējo rīcības grupu darbību, sadarbību un līdzdalību pasākumu īstenošanā, tādejādi uzlabojot uz vietējām vajadzībām balstītus pārvaldības mehānismus vietējā līmenī un pilnveidojot ilgtspējīgas attīstības potenciālu lauku teritorijās.

Nozīmīgākais pasākums:

Nav noteikts

Latvijas lauki uzsākot LAP 2007-13

Kopējais iedzīvotāju skaits laukos ir 730 017 ¹

	Saimniecību skaits	izmantotā LIZ, ha
Latvija	113 382	1 775 800
Pierīgas reģ.	15 033	233 500
Vidzemes reģ.	21 410	363 500
Kurzemes reģ.	17 148	336 800
Zemgales reģ.	20 300	382 900
Latgales reģ.	39 491	459 100
SUDAT	22 813	1 198 000
	20%	67%

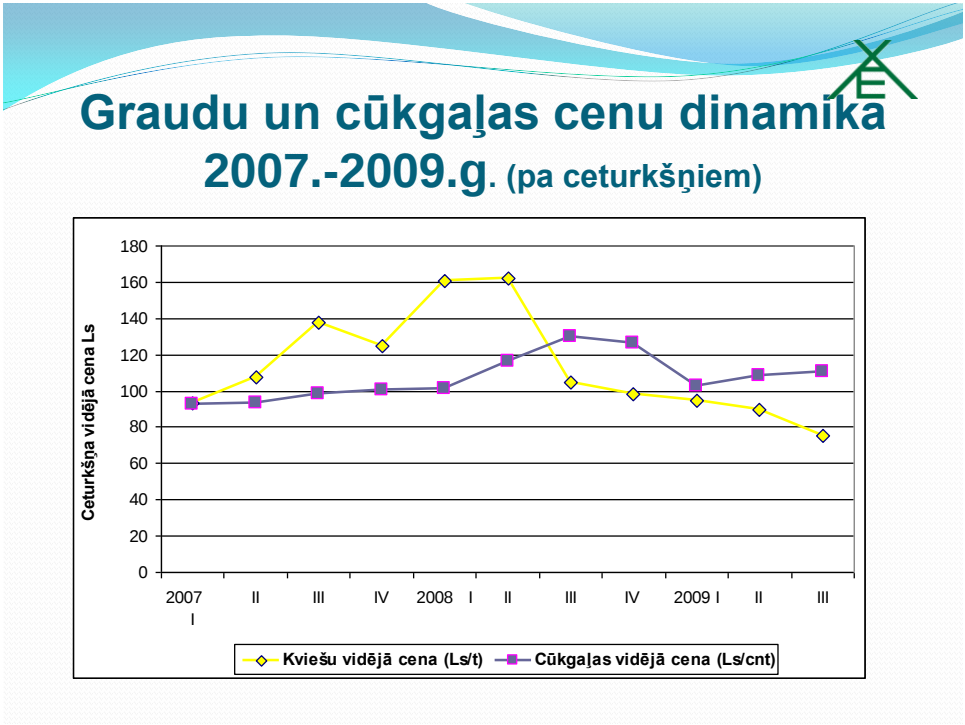
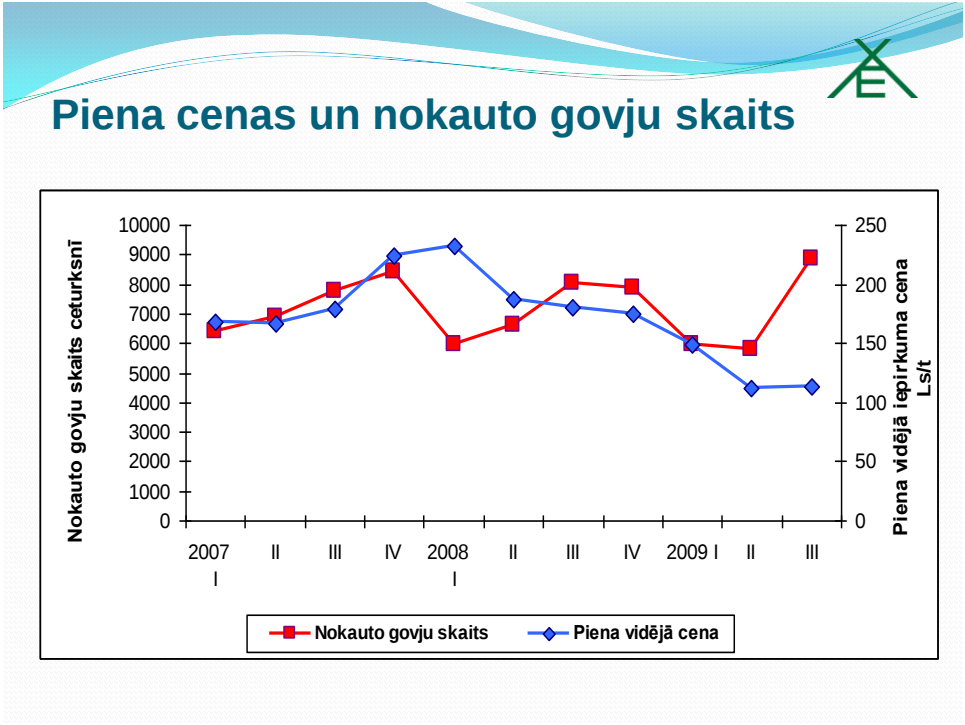

Lauksaimniecības ekonomisko rezultātu kopsavilkums

Rādītāji	Vērtība bāzes cenās, milj.Ls			Izmaiņas (+/-)	
	2007	2008	2009.(n)	2008./2007.	2009./2008.
Augkopības izlaide	367.8	379.5	284.5	3%	-25%
Lopkopības izlaide	277.3	283.5	237.1	2%	-16%
Pakalpojumi un citas nozares	90.4	70.6	59.9	-22%	-16%
Lauks. "nozares" izlaide	735.5	733.6	581.5	0%	-21%
Starppatēriņa izmaksas	495.8	525.8	442.1	6%	-16%
Bruto pievienotā vērtība	239.7	207.8	139.4	-13%	-33%
Ienākumi no lauksaimniecības	303.3	265.9	209.0	-12%	-21%
Nodarbināto skaits, tūkst. pilna laika vienības	107.4	94.5	89.8	-12%	-5%
Bruto piev.vērtība uz vienu pilna laika nodarbināto, Ls	2232	2198	1552	-1%	-29%
Reālo ienākumu indekss* (2005.g. = 100)	143	126	106	-12%	-16%
Reālo ienākumu indekss* (2000.g. = 100)	348	306	258	-12%	-16%

Avots: LEK (LVAEI)

* Neto pievienotā vērtības izmaiņas uz pilna laika nodarbināto, ņemot vērā IKP cenu līmeņa izmaiņas

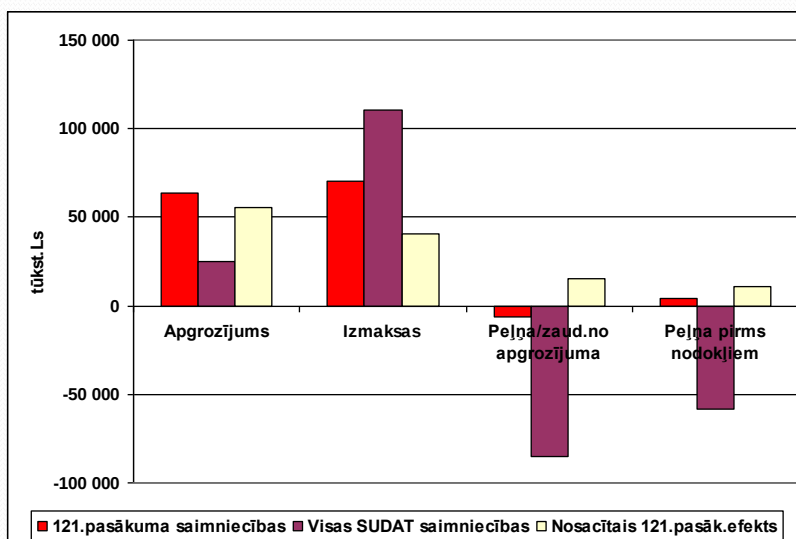

Izvēlētie pasākumi

- Lauku saimniecību modernizācija (121 pas.)
- Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai (141.pas.)
- Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (312.pas.)
- Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība (saistībā ar citiem atbalsta pasākumiem)

Lauku saimniecību modernizācija Ekonomiskā efekta analīze

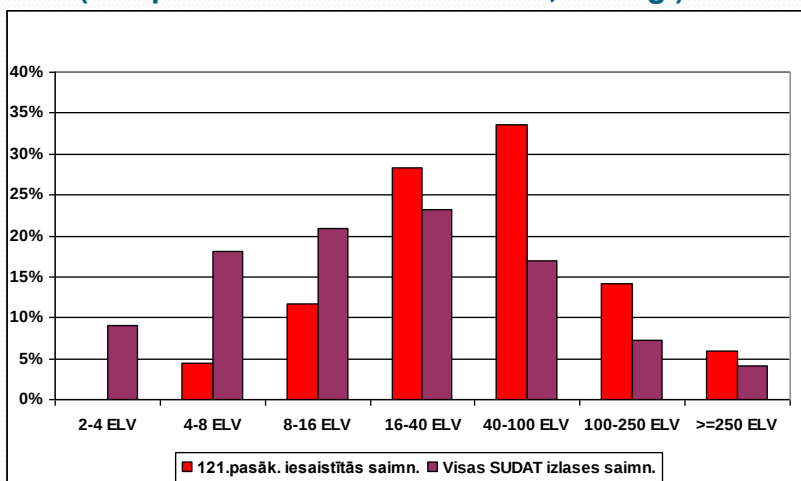

Lauku saimniecību modernizācija ekonomiskais efekts

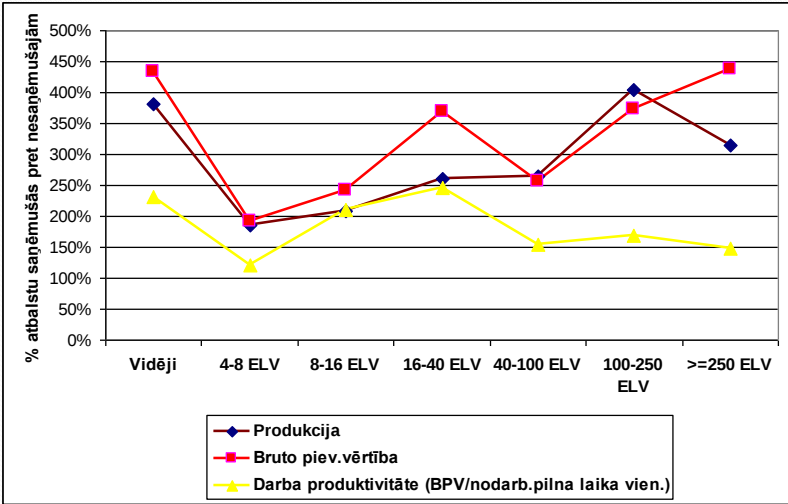
	Atbalsta saņēmējās saimn.	Viss sektors	Nosacītais pasākuma efekts 2008.g.	Plānotais visam periodam	% no plānotā - faktiski 2008.g.
BPV izmaiņas (tūkst.Ls)	-2 083	-32 000	12 957	268 200	5%
Darba produktivitātes izmaiņas (Ls/GDV BPV)	-1 057	-34	-1 041	1 412	-74%
Apgrozījums (tūkst.Ls)	265 929	561 699			
Apgrozījuma pieaugums	75 198	26 785	62 609	-	-
Nodarbinātības izmaiņas (GDV)	586	-12 900	1 206	-	-

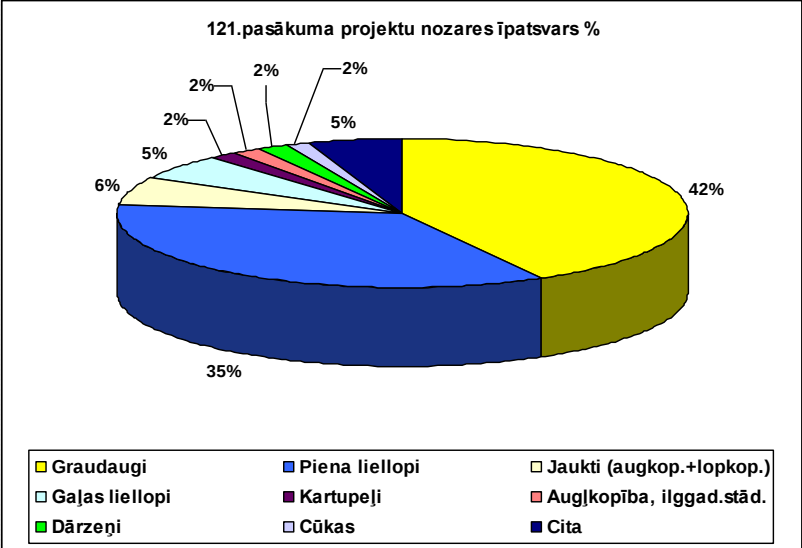
Saimniecību ekonomiskā lieluma struktūra (121.pasākums un viss sektors, 2008.g.)

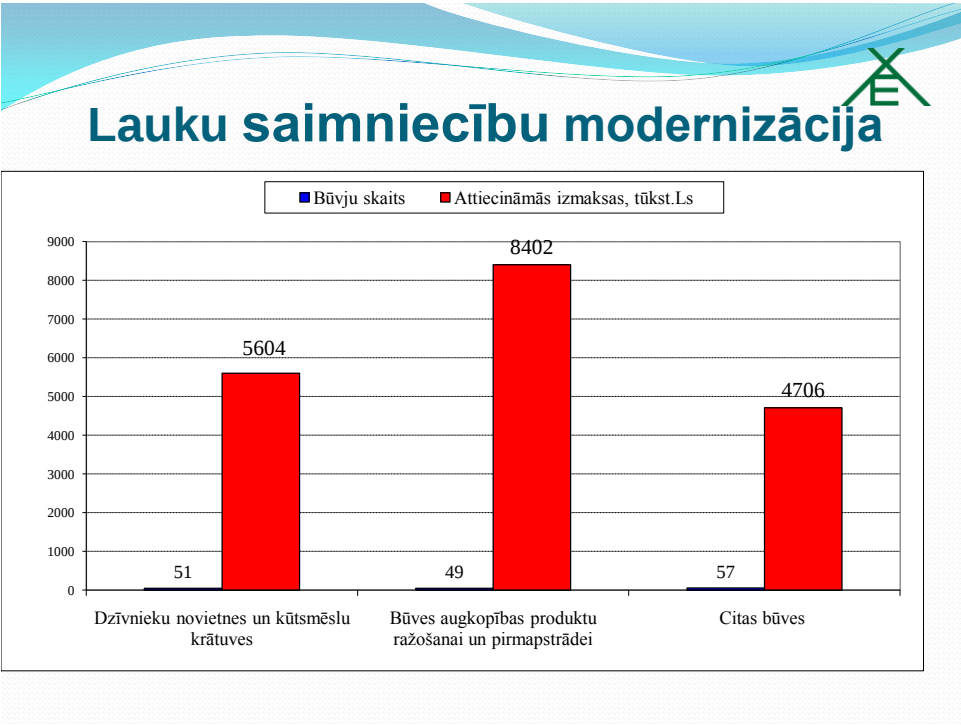
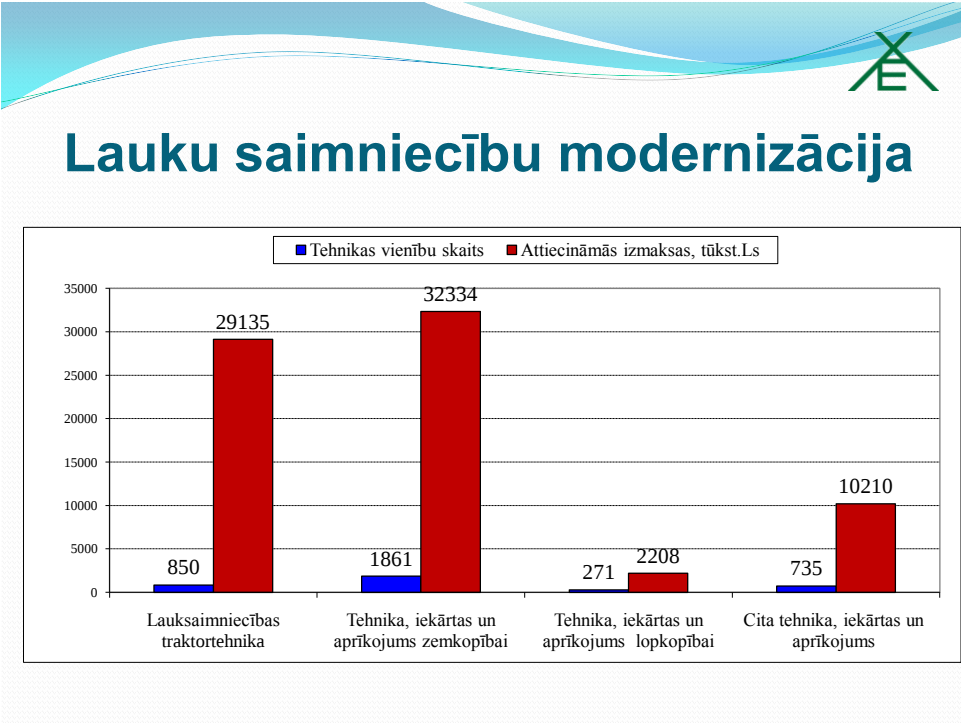

121.pasākuma rezultāti saimniecību lieluma grupās 2008.g.

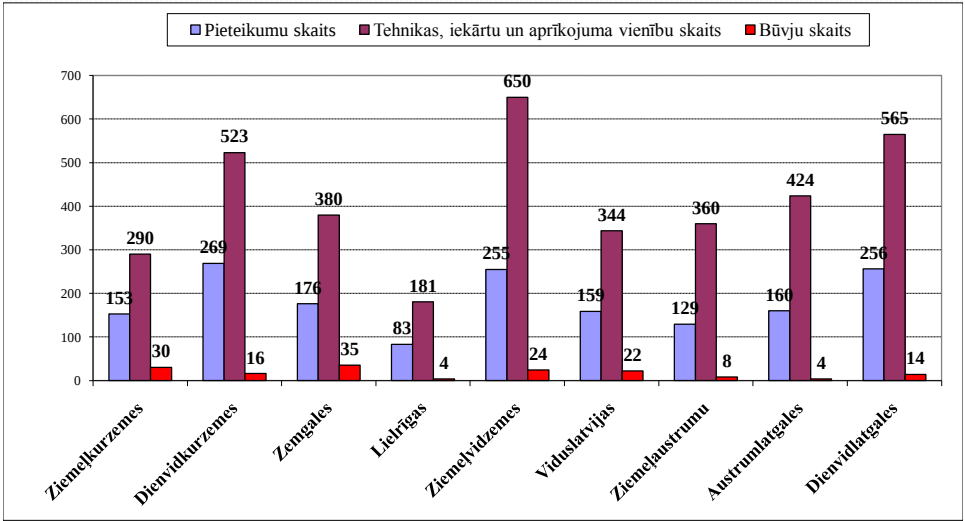
121.pasākuma projektu dalījums pa nozarēm

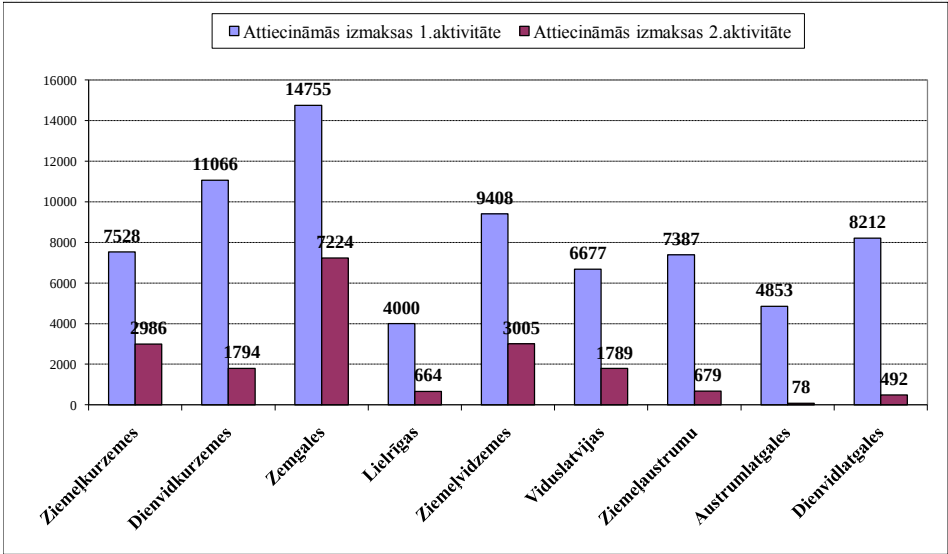

Lauku saimniecību modernizācija

Lauku saimniecību modernizācija

Lauku saimniecību modernizācija

Vislētākais iepirktais traktors 1111 Ls   Vismazākā saimniecība 4 ha
 Visdārgākais traktors 139 965 Ls   Vislielākā saimniecība 3885 ha

Saimniecības/ uzņēmuma LIZ platība (ha)	Saimniecību skaits	Iegādātā lauksaimniecības traktortehnika	
		Skaits	vidējā cena
zem 10	20	20	14 505
10-50	197	203	19 979
51-100	174	183	27 526
101-500	268	298	39 000
501-1000	47	62	60 058
1001-1500	13	17	68 131
virs 1501	13	29	66 856

Atbalsts daļēji naturālām saimniecībām (141) 2008.g.rezultāti

Gads	Vidējās 141.pasākumā atbalsētās saimn.rezultāti		% pret vidējo SUDAT saimniecību	
	(tās pašas saimniecības)		(1.-3.ekon.liel.grupas)	
	2007	2008	2007	2008
Produkcijas vērtība (Ls)	11 633	11 807	108%	101%
Neto apgrozījums (Ls)	6 971	7 701	106%	101%
Bruto pievienotā vērtība (Ls)	4 281	3 560	113%	102%
Darba produktivitāte (Ls/GDV)	2 595	2 197	123%	111%

Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (312)

rezultāti uzņēmumos, kuri iesnieguši pārskatus par 2007. un 2008.g.

Rādītājs	Mērvien.	2007	2008	Starpība (+/-)	Plānots	% no plāna
Uzņēmumu skaits	skaits	17		-	3495	0.5%
Izmaksāts sabiedr.finansējums	tūkst.Ls	295		-	80657	0.4%
Neto apgrozījums	tūkst.Ls	1598	2616	1018	...	...
t.sk.prod.un pakalp.atbalst.nozarē	tūkst.Ls	283	154	-129	...	...
Peļņa pēc nodokļiem	tūkst.Ls	87	153	66	32200	0.2%
Darba vietu skaits	skaits	68	89	21	4560	0.5%

Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība

